

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu
wyjątkiem dni poświęconych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biura Redakcji i Administracji ulica Karmelicka
2 (Omach Województwa). — Listy należy frankować.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21—18. — Administracji 21—17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11-tej do 12-tej.

miejskowa Prenumerata zamiejscowa

miejszcza bez dostawy	4-80	zamiejscowa	5-30
miejszcza z dostawą do domu	5-30	zamiejscowa z przesyłką pocztową	5-30

Za granicą 7-00 zł.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetro-
metry (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem
15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetro-
metry (szer. 70 m/m.) nadesłane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia
za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż
za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 zł.
Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Lwów, dnia 23 lutego 1928.

W okręgu Lwowskiej Izby Skarbowej
zostali mianowani:

a). Rozporządzeniem Pana Ministra
Skarbu:

Henryk Aslanowicz z USPO w Jarosławiu — Radcą skarbowym w VI. st. st. Emanuel Mokrzycki z USPO w Zborowie, Hipolit Janowicz z USPO w Lisku, Stanisław Biliński z USPO w Zaleszczykach — Inspektorami Skarbowymi w VI. st. st. Inż. Edmund Strzygowski z Izby Skarbowej we Lwowie, Inspektorem Ewidencyjnym w VI. st. st. Inż. Edward Chlebowski z Izby Skarbowej we Lwowie — Rewizorem Akcyzowym w VI. st. st. Józef Domosławski z USPO w Kopyczyńcach, Dymitr Dżulik z USPO w Gródku Jagiellońskim, Bolesław Zajackowski z USAM w Sanoku — Inspektorami Skarbowymi w VII. st. st. Felicjan Bogucki z Izby Skarb. we Lwowie, Maksymilian Freund z USPO w Czortkowie, Franciszek Winnicki i Julian Krupa z Izby Skarb. we Lwowie — Referendarzami w VII. st. st. Michał Żukowski z Kasy Skarb. w Skałacie i Włodzimierz Nizankowski z Kasy Skarb. w Gródku Jag., — Naczelnikami Kasy Skarbowej w VII. st. st. Karol Gutkowski z Izby Skarbowej we Lwowie — Asesorem w VII. st. st. Aleksander Pełeński w Brodach, Leon Legaszewski w Rohatynie i Stanisław Kałuski w Rzeszowie — Inspektorami Kontroli Skarb. w VII. st. st. służb.

b). Rozporządzeniem Pana Prezesa
Lwowskiej Izby Skarbowej:

Szymon Łabęcki z Izby Skarb. we Lwowie, Miron Stanisław Zótkiewski z USPO w Lwowie i Jan Baran z USAM w Brodach — Referendarzami w VIII. st. st. Inż. Maria Sigmundówna i Inż. Jan Korzeniowicz z Ew. Kat. Po Gr. we Lwowie — Inżynierami mierniczymi w VIII. st. st. Piotr Styczeń z USPO w Rzeszowie, Romuald Witrylak z USPO w Kołomyjach, Józef Weingarten z USPO w Dolinie, Włodzimierz Malinowski z USPO w Rawie ruskiej, Wojciech Sliwa z USPO w Kałuszu, Jakób Her-

man z USPO w Tłumaczu, Franciszek Urbański z USPO powiat we Lwowie, Grzegorz Agopsowicz z USPO w Tłumaczu i Kazimierz Wątorski z Izby Skarb. we Lwowie — Asesorami w VIII. st. st. Franciszek Gefert w Horodence, Jan Żegulowski w Kołomyjach, Jan Bielawski w Stanisławowie, Marjan Sklenarz w Drohobyczu, Julian Ołar w Rozwadowie, Marcin Skotnicki w Kałuszu, Tadeusz Tuczapski i Władysław Łabinowicz we Lwowie — Inspektorami Kontroli Skarb. w VIII. st. st. Jan Kuźniar z USPO w Łańcucie, Stanisław Nowotarski z USPO w Sanoku, Mieczysław Nowak z USPO w Przeworsku, Piotr Kulczycki z USPO w Drohobyczu, Jan Tycholis z USPO w Podhajcach, Dionizy Korytowski z USPO w Samborze, Stefan Kopciuch z USPO w Żydaczowie, Stefan Kopczuk z USPO w Horodence, Dawid Czernak z USPO w Gródku Jag., Eustachy Lewicki z USPO w Żółtkwi i Jan Petersyl z Izby Skarbowej we Lwowie — Kontrolerami w VIII. st. st. Tadeusz Englisch z Kasy Skarb. w Skolem — Naczelnikiem Kasy Skarbowej w VIII. st. st. Kornel Towarnicki z USPO w Żółtkwi, Józef Pazowski z Kasy Skarb. w Przemysłu i Władysław Fastnacht z USAM w Sanoku — Kontrolerami w IX. st. st. Eugeniusz Kraus w Brodach, Daniel Humeniuk w Rzeszowie, Paweł Rożenko w Mościskach, Stefan Spunda w Stanisławowie, Szymon Siemaszkiewicz w Stryju, Adam Popiel w Jabłonowie, Eusegiusz Kotowicz w Tarnopolu, Władysław Kwiatkowski w Borszczowie, Władysław Stugocki w Stanisławowie, Karol Kochański w Stanisławowie, Aleksander Ablewicz w Krośnie, Emanuel Weiss w Tarnobrzegu, Serjusz Kotowicz w Tarnopolu, Władysław Włodek w Stanisławowie, Emil Warszylewicz w Chorostkowie, Władysław Gliniecki w Rzeszowie, Antoni Delkiewicz w Samborze i Jan Tarczyński w Czortkowie — Komisarzami Kontr. Skarb. w IX. st. st. Jakób Friesel z Kasy Skarb. w Przemysłu, Bronisław Kulczycki z USPO w Pecyniżynie, Maurycy Hoffer z Ewid. Kat. w Sniatynie, Kazimierz Srokowski z USPO w Przemysłu, Wasyl Mkuła z USAM w Sanoku, Leon Warth z Kasy Skarb. w Sokalu, Leonard Jabłoński z USPO w Czortkowie, Aleksander Bryttan z Ewid. Kat. w Jaworowie, Mikołaj Filipczak z USPO w Przeworsku, Gustawa Waldek z USAM w Stanisławowie, Stanisław Dziana z USPO w Rzeszowie, Samuel

Reichmann i Jędrzej Łeń z USPO w Horodence, Zofia Skibińska z USPO w Lwowie, Jędrzej Mizgalewicz z USAM w Jarosławiu, Józef Dzedziniewicz z Kasy Skarb. w Stanisławowie, Jan Wikiera z USAM w Jarosławiu, Michał Horeczy z USPO w Rohatynie, Włodzimierz Adamski z USAM w Żółtkwi — Adjunktami kancelaryjnymi w IX. st. st. Michał Łuszczkiewicz z Izby Skarb. we Lwowie — Sekretarzem w X. st. st. Józef Łańcucki z Izby Skarb. we Lwowie, Stanisława Godekówna z USPO w Przemysłu i Feliks Niebieszczański z USPO w Stryju — Asystentami rachunkowymi w X. st. st. Jan Chmielewski i Andrzej Kobylański w Grzymałowcu, Marjan Wolski w Glinianach, Jan Jarosław Bielawski w Trembowli, Aleksy Tylczak we Lwowie, Dymitr Matwiejko w Sokalu, Piotr Góral w Pruchniku, Antoni Ross w Radziechowie, Jan Piątkiewicz w Cieszanowie, Andrzej Duda w Borysławiu, Bronisław Dobrzański z Zaleszczykach, Jan Bednarski w Przeworsku, Kazimierz Balicki w Drohobyczu, Franciszek Stenio w Wareżu, Stefan Paślawski w Borysławiu, Kazimierz Karpiński w Tarnopolu, Piotr Morasiewicz w Drohobyczu, Karol Laufer w Radziechowie, Franciszek Wanke w Tarnopolu, Jan Lehnert w Gródku Jag., Tadeusz Herasimowicz w Bursztynie, Józef Turczyński w Drohobyczu, Kazimierz Porada w Buczaczu, Stanisław Majchrzak w Borysławiu, Józef Macieszczyk w Delatynie, Wincenty Gońciarzyk w Głogowie, Franciszek Schmidt w Borysławiu i Stanisław Lehnert we Lwowie — Komisarzami Kontroli Skarb. w X. st. st. Franciszek Sałaban z USPO w Rudkach, Antoni Major z USPO w Czortkowie, Teodor Polowyk z Kasy Skarb. w Kam. Strum., Aleksander Braślawski z USPO III. we Lwowie, Michał Serafin z USPO w Żydaczowie, Mojżesz Berger recte Klejner z USPO w Brzozowie, Michał Bożyk z USPO w Rawie ruskiej, Teodor Bajrak z USPO w Sokalu, Karol Malinowski z USPO w Żółtkwi, Stefania Terlecka z Urz. Opł. Stem. we Lwowie, Stefania Horszowska z USPO I. we Lwowie, Naum Bodnar z USPO w Kołomyjach, Wiktor Schwenk z USPO w Drohobyczu, Janina Popielowa z USPO w Przemysłu, Estera Stern z Kasy Skarb. w Drohobyczu, Stanisława Charlewska z USPO w Przemysłu, Zofia Hampłówna z USAM we Lwowie, Bazyli Radomski z USPO w Złoczowie, Mikołaj Iwaśkiewicz

z USPO w Dolinie, Eljasz Fedków z USPO w Kopyczyńcach, Piotr Sniatyński z USAM w Tarnopolu, Jan Zieliński z USPO w Przemyslanach, Teodor Teluk z USPO w Gródku Jagiellońskim i Moses Nape z USPO w Horodence — Rejestratorami w X. st. st. Wojciech Lachowicz w Drohobyczu, Michał Urbanek w Rzeszowie, Antoni Maksymowicz w Czortkowie — Sekwestratorami podatkowymi w X. st. st. Józefa Wójcikowa z USPO w Lwowie, Leopold Nowak z USPO w Zaleszczykach, Wojciech Cichocki z Ewid. Kat. w Dobromilu, Stanisław Wojtowicz z Ewid. Kat. w Brzozowie, Michał Burkowski z USPO IV. we Lwowie, Stanisław Wojnarowski z USPO w Rudkach, Emil Kuniniec z Izby Skarb. we Lwowie, Józef Dubiański z USPO w Przemyslanach, Józefa Sobolewska z USPO II. we Lwowie, Janina Hellerówna z USPO II. we Lwowie, Marcela Stefanowa z Kasy Skarb. Miasto we Lwowie, Marja Pawlikówna z USPO III. we Lwowie, Janina Popowiczówna i Antonina Kulovana z Izby Skarb. we Lwowie, Zofia Żurawówna z USPO II. we Lwowie, Jadwiga Przybylska, Anna Kowalówna, Janina Czerkasówna i Rozalja Turkałówna z Izby Skarb. we Lwowie, Edward Woźny z USPO IV. we Lwowie, Franciszka Fickówna z USAM we Lwowie, Bronisława Wójcikówna z Izby Skarb. we Lwowie i Franciszek Topiło z USPO w Złoczowie — Kancelistami w XI. st. st. Marja Stefaniówna z USAM w Kołomyjach, Zofia Kalinkówna z USPO w Bohorodczanach, Aleksandra Kolanowska z Kasy Skarb. w Rzeszowie, Stanisław Huk z USPO w Kosowie, Jan Figurak z USPO w Strzyżowie, Henryka Konarska z Izby Skarb. we Lwowie, Michał Wołoszyn z USPO w Radziechowie, Mieczysław Małecki z USPO w Drohobyczu, Ludwika Majewska z Izby Skarb. we Lwowie, Władysław Buchowski z USPO w Żydaczowie, Wojciech Kogut z USAM w Kołomyjach, Stefan Bisz z Kasy Skarb. w Przeworsku, Augustyna Rosenfeld i Rozalja Bleisztyf z Kasy Skarb. w Tarnopolu, Zofia Żołyńska z Urz. Opł. Stempl. we Lwowie i Michał Suchowicz z USPO w Brodach — Urzędnikami kancelaryjnymi w XII. st. st. Kajetan Żytka z Rzeszowa, Julian Kwiatkowski z Doliny i Walenty Piątek z Lubaczowa — Sekwestratorami podatkowymi w XII. st. st.

JERZY BERNANOS.

80)

Pod słońcem szatana.

Autoryzowany przekład Aleksandra Wata.

— Nieszczęsny! — krzyknął przyszły kanonik, skoro upewnił się, że głos jego nabrał akcentu stanowczości. — Nieszczęsny! Stan księdza może budzić politowanie. Ubolewam nad wami! Lecz o ileż bardziej ubolewam nad sobą, że dałem posłuch waszemu szaleństwu, że ściągnąłem na biedny ten dom jeszcze jedno okropne nieszczęście, i że śmiesznym postępkiem skompromitowałem naszą godność wobec wszystkich — tak! — wobec wszystkich... I ta ucieczka. Ach! drogi kontratrze, dziwi mnie w księdzu ten brak odwagi... A teraz (podjął po chwili ciszy, podczas której wsłuchiwał się w siebie z zamkniętymi oczyma) a teraz co zamierza ksiądz robić?

— Co mam robić? — odpowiedział święty z Lumbres. — Popełniłem błąd, którego powagę ledwo rozumiem. Bóg tylko wie. Zasługuję na pogardę księdza proboszcza.

Dodał pocichu kilka niejasnych słów; odczekał długo, poczem pokornie, z głową zwieszoną odezwał się ledwo uchwytnym głosem:

— I teraz... teraz... gdyby ksiądz proboszcz zechciał mi powiedzieć... ten mały nieboszczyk, którego trzymałem w ręku?

— Niech ksiądz nie mówi o nim! — odpowiedział proboszcz z Luzarnes z wyrachowaną brutalnością.

Pod wpływem tego ciosu, proboszcz z Lumbres zadrżał i rzucił na swego sędziego osobliwe spojrzenie.

— Ta niemal błuzniercza komedia, którą ksiądz proboszcz odegrał (bez złych intencji, biedny przyjacielu!) miała zakończyć się, którego ksiądz zdaje się nie znać... Bądźmy poważni! Niepodobna, aby ksiądz nie widział i nie słyszał...

— Słyszał — odparł święty z Lumbres — słyszał... Co ja słyszałem?...

— Co ja słyszałem! — zawołał były profesor. — Niech mi ksiądz wyjaśni!... Po tem wszystkim, można się tego było spodziewać, że ksiądz proboszcz słyszy jedynie głosy urojone. Jednak nie chce mi się wierzyć, aby taki człowiek, jak ksiądz, krzywił pokój, mógł bez wyrzutów sumienia porzucić kobietę, nieszczęśliwą matkę, którejomal nie zabił swoim wstrętnym kuglarstwem?*) W tej chwili, gdy to mówił, młota się ona w ataku furji.

*) Wiadomo, że pani Havret odzyskała zdrowie kilka miesięcy potem w pielgrzymce do świątyni w Lumbres.

Ponieważ jednak stary ksiądz ogłądał go ze szczerem osłupieniem, więc zniżył ton i podjął z gorliwością głupców, pragnących pozbyć się corychlej ziej i tragicznej nowiny:

— A zatem ksiądz nic o tem nie wie! Nie wie ksiądz, że nieszczęsna kobieta wślizgnęła się do pokoju, wślad za księdzem proboszczem. I co się tam stało? Powiniennem ksiądz o tem lepiej wiedzieć niż ja... Słyszeliśmy krzyk, wybuch śmiechu... Potem wybiegł ksiądz z pokoju jak nieprzytomny... Chciała biec za księdzem; ledwośmy ją zatrzymali; to było okropne widowisko... Niestety! czy można się dziwić, że słaba niewiasta, przybita nieszczęściem, nie oparła się porywom wymowy, zaraźliwości gestów, egzaltowanej wyobraźni księdza, skoro ja sam... taka głowa, jak moja... dopiero co... omal nie zaczęła wątpić o prawdziwości i o fałszu... Ona powtarzała: „On żyje! Żyje! Żyje! Zmartwychwstał!” Domagała się, żeby zawrócono księdza... Boże miłosierny! Milczał przez chwilę, sapiąc ciężko, zaczem zapytał ze skrzyżowanymi rękoma.

— To są fakty... Co ksiądz proboszcz myśli o tem?

Rzecz ciekawa: obok tytu, nie dających się już złożyć niezwykłych nawróceń jest to jedyne cudowne uzdrowienie, jakie można przypisać, przynajmniej dotychczas cudownemu orędownictwu ks. Donissana.

— Jestem zgubiony — odpowiedział spokojnie proboszcz z Lumbres, prostując się w całej okazałości.

Zdawało się, że ścigał okiem niewidzialnego wroga po pustym niebie.

— Jestem zgubiony — powtórzył. — Byłem szaleńcem... niebezpiecznym szaleńcem... Sam się ukaram, tak, muszę sam siebie unieszkodliwić. Jedną tylko nadzieję żywię, że czas mój jest wyliczony, bardzo wyliczony. Dopiero co odczułem, przyjacielu, pierwszy postęp choroby, którą przypisuję... słowem dziwny ból, który, czuję to, wzmagać się będzie z chwili na chwilę, aby mnie w końcu zabrać...

„Opisał bardzo dokładnie” — podaje w cytowanych już zapiskach proboszcz z Luzarnes — „typowy wypadek angina pectoris. Powiedziałem mu to bez ogródki. Chciałem dodać kilka rad (z własnego, miastety, doświadczenia, gdyż matka moja umarła na tę zdradliwą chorobę). Wszakże on kazał mi powtórzyć dwukrotnie termin: angina pectoris, którego zapewne nie znał, poczem podniósł z ziemi kapelusz, wytarł go rękawem i nie chcąc mnie wysłuchać, oddalił się wielkimi krokami”.

(C. d. n.)

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Waloryzacja stawek celnych.

W dziedzinie polityki importowej Rząd uczynił dwa ważne posunięcia: zwaloryzował zgodnie z zapowiedzią dotychczasowe stawki taryfy celnej, a równocześnie uchylił zakaz przywozu niektórych towarów.

Oba posunięcia należy uważać za postęp na drodze do normalnych stosunków. Z punktu widzenia przekonani wolno-handlowych można się oburzać na podwyższenie stawek celnych, ale nawet najbardziej przekonany zwolennik wolnego handlu, będzie wolał z dwójga złego wybrać mniejsze — wysoką taryfę celną, niż taryfę celną niższą przy równoczesnym utrzymaniu zakazów przywozu i kontyngentów na przywożone towary.

Spadek złotego w r. 1925 i wojna celna z Niemcami, bierność bilansu handlowego Polski w roku 1925 i początkach roku 1926 — wszystkie te przyczyny wykluczyły w Polsce liberalną politykę celną. Wojna i inflacja uniemożliwiły prowadzenie racjonalnej polityki celnej, jak wogóle racjonalnej polityki gospodarczej. Przez cały okres inflacji, a nawet w pierwszym roku stabilizacji, t. j. w roku 1924, nie można sobie było jeszcze wyrobić jasnego poglądu w jakim kierunku pójdzie gospodarstwo narodowe Polski, w których wypadkach mamy do czynienia ze sztucznymi tworami koniunktury inflacyjnej, a gdzie ze zdolnością do życia przedsiębiorstwami.

Kryzys lat 1925—26 miał obok wielu ujemnych tę dodatnią cechę, że do pewnego stopnia pozwolił zorientować się w ugrupowaniu sił produkcji polskiej — że w kryzysie tym padł cały szereg najłabszych przedsiębiorstw. W obronie zagrożonego bilansu zastosowano wówczas podwyżkę taryfy celnej i surowe kontyngenty przywózowe. Polityka ta była konieczna, jako reakcja na zbyt daleko posunięty liberalizm celny, który nastąpił bezpośrednio po pierwszej stabilizacji złotego. Ostre środki pozwoliły przezwyciężyć kryzys, i gospodarstwo narodowe Polski w latach 1926—1927 dało dowody swojej zdolności życiowej, wytrzymało próbę ognia.

Obecna pomyślniejsza sytuacja pozwala na złagodzenie ograniczeń przywozu. Zarówno budżet jak i waluta oparte są na pewnych podstawach; pożyczka amerykańska dała nam we wszystkich kierunkach swobodę ruchu, pozwoliła prowadzić politykę gospodarczą obliczoną na dalszą metę, a nie dorywcza z dnia na dzień, jaką prowadziliśmy dotychczas, zmuszeni do tego brakiem rezerw, które pozwoliłyby ryzykować przez dłuższy czas bierność bilansu handlowego.

Dziś, jak słusznie zaznaczył p. Wicepremier w swej mowie krakowskiej, Polskę stać na ten luksus, aby bilans handlowy był bierny choćby przez rok cały. Ale równie słuszną była uwaga zawarta w tej samej mowie, że Rząd nie dopuści do tego, aby bierność bilansu miała przeciągać się nazbyt długo. Taki optymizm, który z obecnego dobrego położenia gospodarczego wyciąga wnioski, że można znieść kontyngenty i wprowadzić nieograniczony przywóz przy niezmiernych stawkach celnych byłby niezgodnym i mógłby Polskę doprowadzić do podobnego położenia, w jakim znajdowała się w lecie 1925. Posiadanie rezerw i zapasów powinno nam posłużyć do stopniowego i racjonalnego osłabiania rygorów przywózowych, ale wszelkie gwałtowne zmiany byłyby eksperymentem niebezpiecznym i kosztownym.

Wspomnieliśmy wyżej, że polską przemysł znajduje się wciąż jeszcze w stadium organizacji, a raczej reorganizacji po klęskach wojenno-dewaluacyjnych. W tych warunkach tylko najskrajniejsze doktrynerstwo mogłoby dyktować Polsce zupełny liberalizm celny. Z drugiej strony obecny stan wyskiej ochrony celnej z równoczesnymi kontyngentami jest niewątpliwie stanem anormalnym.

W jakiej kolejności ma się odbyć ten powrót do stanu normalnego? Błędem byłoby nagłe zniesienie kontyngentów, jeszcze bardziej błędem, jak wyżej zaznaczono, bezwzględne utrzymanie kontyngentów, choćby bez podniesienia stawek celnych. Rząd wybrał najwłaściwszą drogę: ostatnie rozporządzenie uchylające zakaz przywozu szeregu towarów jest pierwszym krokiem na drodze do usunięcia kontyngentów przywózowych. Jeśli chodzi o równoczesną podwyżkę taryfy celnej to wystarczyłoby pobeżnie przeglądać spis pozycji taryfy ulegającej pełnemu podwyższeniu choćby o

72 proc., aby się przekonać, że do kategorii tej zaliczono wyłącznie towary luksusowe. Wysokie opodatkowanie tych towarów jest uzasadnione ze względu na to, że społeczeństwo nasze nie dorównywa zamożnością społeczeństwom zachodniej Europy i nie stać go na luksus wydawania znacznie większych sum na te towary. Zresztą społeczeństwo nasze zarówno jak i inne społeczeństwa po wojnie okazuje silne tendencje do rozrzutności a tempo oszczędności i kapitalizacji w Polsce jest jeszcze wciąż niestety bardzo słabe. Natomiast w razie wzrostu zamożności w społeczeństwie podwyżka cła przestaniaby być przeszkodą nie do przebycia. Na razie dla większości towarów objętych pełną waloryzacją stawek celnych utrzymano zakaz przywozu i kontyngent. Można się jednak spodziewać, że podwyżka cel okaże się w praktyce środkiem dość skutecznym, który pozwoli zrezygnować z zakazu przywozu i kontyngentów. Będzie to zarówno z punktu widzenia teorii ekonomiki słuszne, jak z drugiej strony będzie znacznym uproszczeniem naszego życia gospodarczego i usunie pewne nierówności, które system kontyngentów z konieczności za sobą pociągał.

Słuszne jest również, że cały szereg towarów wyjęto w zupełności z pod podwyżki cel. Znajduje się tu szereg towarów spożywczych, bądź to pochodzenia kolonialnego jak kawa, herbata, kakao, bądź to stanowiących pożywienie szerszych warstw społeczeństwa jak mięso, mąka żytnia, ryż. Wytwórczość rolnicza spotkała się z należytem zrozumieniem ze strony Rządu, gdyż wyjęto z pod podwyżki nawozy sztuczne, a przemysł metalurgiczny powita zapewne z uznaniem pozostawienie dawnej taryfy dla rudy żelaznej i wszelkiego rodzaju surowca żelaznego. Te wydatki sprawiają, że podwyżka cel dla szerszego ogółu przejdzie bez poważnych wstrząszeń.

Ogólna podwyżka, która dotknie największą ilość towarów wynosi 30 proc. Podwyżkę tę kraj niewątpliwie odczuje, ale została ona podwyższona uznana powszechnie koniecznością ochrony naszej produkcji jeszcze przez jakiś czas i biernością bilansu handlowego. Częściowym zadośćuczynieniem będzie dla społeczeństwa zniesienie kontyngentów na wszystkie towary z wyjątkiem luksusowych, które wpłynęły łagodząco na tendencję podwyżki cen.

Konkluzja jest następująca: system ochrony naszej produkcji kontyngentami był systemem wybitnie anormalnym; Rząd rezygnuje obecnie z ochrony produkcji w tej formie prawie zupełnie, ale wobec tego wprowadza ochronę w formie wyższych cel. W miarę powrotu do normalnych stosunków będzie mogło nastąpić zupełne zniesienie kontyngentów i stopniowe obniżanie cel. O ile przed kryzysem roku 1925 istniał w Polsce cały szereg warsztatów produkcyjnych, trzymany tylko inflacją, skazanych na zagładę, których żadna ochrona celną nie mogła uratować, o tyle dziś oczyszczona tym kryzysem wytwórczość polska domaga się należytej ochrony, można jednak mieć nadzieję, że stopniowo z tej ochrony będzie mogła zrezygnować i to na stałe.

Konferencja gospodarcza.

Dnia 22 b. m. o godz. 11 przedpołudniem w sali konferencyjnej Ministerstwa przemysłu i handlu rozpoczęły się dwudniowe obrady konferencji, poświęcone sprawom inwestycji, stworzenia konsumpcji wewnętrznej i eksportu naszego przemysłu. Konferencję otworzył p. Minister Kwiatkowski przemówieniem, z którego powtarzamy najcharakterystyczniejsze momenty:

W roku bieżącym zamykamy 10-letni okres samodzielności państwowej i gospodarczej Polski. Zadania, które zostały w tym okresie pokonane, może zrozumieć i ocenić dokładnie ten tylko, kto sobie uświadomi w całej pełni wielki stan zniszczenia Polski w roku 1918, jaki był wynikiem długotrwałej wojny i okupacji zaborczej na obszarach naszego Państwa.

Powstają wciąż nowe zagadnienia produkcyjne, zjawia się konieczność unormowania wzajemnej wytwórczości różnych dzielnic, zjawia się nieodzowność stopniowego wypracowania taryfy celnej i jej systemów, zarysowuje się wyraźny problem organizacji produkcji, a jeszcze bardziej organizacji handlu. Zjawia się wreszcie sprawa koncentracji przemysłu, przy jednoczesnej modernizacji i specjalizacji. Dążenie do ułatwienia wymiany handlowej wymaga systematycznej rozbudowy konwencji i traktatów handlowych. W coraz większym stopniu uzależnienia się pomyślność całego gospodarstwa od stanu płynności rynku pieniężnego, od warunków kredytowych, od międzynarodowej sytuacji kredytowej, od zasad handlo-

wych, stosowanych przez obce państwa itd.

W ten sposób wyrastała przed Rzędem, jak i przed odpowiedzialnymi kierownikami życia gospodarczego, wciąż nowe, coraz bardziej skomplikowane zagadnienia, domagające się rozstrzygnięć. Postulat ten posiada w Polsce specjalne znaczenie, gdyż tempo jej pracy i rozwoju musi być wyższe, niż gdzieindziej. To też p. Minister sądzi, że powinien się utrzyć tradycyjny zwyczaj odbywania co roku narad w szerokim gronie w Ministerstwie przemysłu i handlu, narad, które z biegiem czasu przekształciłyby się w konferencje, oceniające dotychczasowe postępy i ustalające wytyczne programy.

Obecna konferencja jest właśnie zapoczątkowaniem tej akcji.

Z kolei omówił p. Minister dotychczasowe postępy organizacji, sprawy produkcji, handlu, bilansu handlowego i rynku wewnętrznego.

Reasumując przedstawione w powyższych wypadkach wyniki prac i wysiłków Rządu oraz społeczeństwa i zestawiając je w porównaniu z postępem w innych krajach, — zakończył p. Minister głęboko ujęte przemówienie — musimy stwierdzić, iż w dalszym ciągu znacznie więcej pozostaje nam jeszcze do zrobienia, niż już dotychczas zdołaliśmy zrobić. Z chaosu postulatów, należy wyłowić te, które można zrobić w r. 1928. Temu celowi w nakreślonych ramach programu ma służyć również otwarta w Warszawie konferencja.

Liczne zebrani przedstawiciele wszystkich gałęzi przemysłu, przyjęli przemówienie p. Ministra bardzo gorąco.

Dziesięciolecie niepodległości Estonji.

Estonja obchodzi uroczystości w tym roku rocznicę odzyskania niepodległości. Mija właśnie 10 lat od chwili, gdy kraj ten opuściły oddziały bolszewickie, które terrorem i gwałtem starały się utrzymać przy władzy.

W okresie tym Estończycy dokonali tak wiele w zakresie normalizacji swego życia i rozwoju jako państwo i naród niepodległy, że wolno im z otuchą i wiarą w siły własne patrzeć w przyszłość.

Estonja jest republiką demokratyczną o dużych swobodach obywatelskich. Ustrój ten ze względu na bliskie sąsiedztwo z Sowietami ma swe uzasadnienie i znaczenie. Zresztą przyszłość i wszystkie nadzieje Estonji spoczywają w ludzi, który z roku na rok wznosi się na coraz wyższy poziom samowiedzy. Układając swą konstytucję Estończycy wzorowali się na zasadniczych ustawach szwajcarskiej i nowej konstytucji niemieckiej. Pracowała nad nią przez cały rok konstytuanta, ogłaszając wreszcie w dniu 15 czerwca 1920 r. projekt ustroju państwowego, jako powszechnie obowiązujące prawo.

Konstytucja ustanawia system jednoizbowy, oznaczając, że każdorazowy premier jest jednocześnie Głową Państwa. Przewidziana jest również bezpośrednia inicjatywa ludu w dziedzinie prawodawczej i odwołanie się do narodu o potwierdzenie lub odrzucenie ustaw. Ta droga państwa przejęła w r. 1923 koszty nauczania religij, aczkolwiek istnieje rozdział Kościoła od państwa. Parlament składa się ze 100 posłów, wybieranych na podstawie równego i proporcjonalnego prawa wyborczego.

Jak widzimy konstytucja estońska należy do jednych z najbardziej demokratycznych nie tylko w Europie, lecz i na całym świecie. Mimo to nie było dotąd wypadku, by w społeczeństwie wyrobiła się krańcowość pojęć. Wręcz przeciwnie, gdy po zakończeniu prac konstytuanta przeprowadzono wybory, dały się wśród ludu zauważyć pewne tendencje konserwatywne. W nowym parlamencie najsilniejszą partią byli już nie socjaliści, lecz stronnictwo rolnicze i udział socjalistów w rządach stał się rzadkim wypadkiem. Głównego powodu tego zwrotu nastrojów w społeczeństwie szukać należy w przeprowadzeniu reformy rolnej. Dzięki parcelacji wielkich majątków ziemskich powstało dotąd w Estoni 32 tysiące osad włościańskich, każda o przeciętnym rozmiarze 25 ha. Oprócz tego stworzonym zostało w r. 1926 przeszło 10 tysięcy nowych małych samodzielnych gospodarstw (do 5 ha). W ten sposób niespokojny element wiejski, który w okresie 1905—1917 brał udział w ruchu rewolucyjnym, został przywiązany do pracy twórczej na własnym kawałku ziemi i powoli zmienił się pod względem stosunku do państwa.

Z kolei wysiłki społeczeństwa estońskiego musiały się zwrócić ku rekonstrukcji gospodarczej całego kraju, kraj bowiem zruj-

nowany dzięki sześć lat trwającej wojnie utracił pozatem 200 milj. rubli złotych wywiezionych do Rosji.

Estonja jest przede wszystkim państwem agrarnym. Około 70 proc. jej mieszkańców jest osiadłych po wsiach. Już przed wojną rolnictwo estońskie rozwijało się pod znakiem przejścia z gospodarki zbożowej do gospodarki hodowlanej, dla której geograficzne położenie kraju i obfite opady stwarzają dobre warunki. W czasie wojny rolnictwo estońskie nie mogło się wogóle rozwijać i wspomniane powyżej tendencje uwarunkowały się dopiero z całą siłą po jej zakończeniu. Obecnie ilość inwentarza jest o 50 proc. większa aniżeli to było przed wojną. W obecnej chwili eksport masła stanowi czwartą część całego eksportu estońskiego i stale wzrasta. Również wywóz mięsa, specjalnie bekonu, odgrywa ważną rolę w estońskim handlu zagranicznym. Powyższe towary znajdują głównie zbytn w przemysłowych państwach zachodu, w Anglii, Szwecji i w Niemczech. Len estoński, którego wysoka wartość jest powszechnie znana, jest wywożony poza Anglią przeważnie do Francji i Belgii. Mimo wojny i przeprowadzonej reformy rolnej obszar uprawnej ziemi wykazywał stały wzrost. Wprawdzie z przejściem do gospodarki hodowlanej zmniejszyła się przestrzeń przeznaczona pod zasiewy zbóż, lecz silnie wzrósł obszar ziemiopłodów pastwanych i pastwisk. Podstawa życia rolniczego estońskiego jest spółdzielczość, w której rozwoju bierze obecnie udział trzecia część ludności. Organizacje spółdzielcze są połączone w związki i centrale, z których należy wymienić Estońską Centralę Spółdzielni Spożywców, oraz centralę kooperatywno mleczarskich „Estonia”.

Więcej jednak trudności aniżeli organizacja rolnictwa nastęrczyła powojenna rekonstrukcja przemysłu. Nie ucierpiał on wprawdzie tyle od samej wojny co przemysł łotewski, gruntownie się jednak zmieniły jego możliwości wywozowe. Wielkie zakłady metalurgiczne w Tallinie, które powstały dzięki udziałowi kapitałów zagranicznych i pracowały dla armji rosyjskiej, znalazły się z zakończeniem wojny bez silniejszych podstaw. Przemysł włókienniczy również utracił swój dawny rynek zbytu dzięki odstąpieniu Rosji i blokadzie granic tego państwa.

Poważne przeszkody w reorganizacji przemysłu sprawiały trudności finansowe. Po podpisaniu układu pokojowego z Sowietami liczone w Estonji na szybkie ustabilizowanie waluty. Okazało się jednak, że Państwowy Bank Estoński, wobec braku kapitałów w kraju musi spełniać rolę nie tylko instytucji emisyjnej, lecz także udzielającej pożyczek na finansowanie przemysłu i handlu. W ten sposób Bank wydał około 5 miliardów marek estońskich. Kiedy więc w roku 1924 nastąpiła ogólna depresja gospodarcza, którą w Estonji pogłębił jeszcze nieurodzaj, kurs marki estońskiej nieco się zachwiał. W początkach 1925 roku dało się spadek waluty powstrzymać, lecz nie mogło to wystarczyć. Reforma finansów poszła w kierunku zwolnienia Banku Państwowego z ciężaru finansowania przemysłu i handlu. Bez przyciągnięcia kapitałów zagranicznych reforma taka byłaby zupełnie niemożliwa. To też rząd estoński zaczął za pośrednictwem Ligi Narodów starać się o uzyskanie pożyczki zagranicznej. Po zbadaniu warunków rozwoju ekonomicznego kraju przez specjalnych ekspertów, Liga Narodów przychyliła się do prośby rządu estońskiego, gwarantując pożyczkę w wysokości 1.350 tys. funt. szter., która wiosną 1927 r. została na światowym rynku finansowym zrealizowana.

Ten zarys wewnętrznej polityki Estonji zdaje się dostatecznie wskazywać na jej dążenie do poświęcenia całego wysiłku pracy na utrwalenie swej niezawisłości i ugruntowanie podstaw bytu państwowego.

Choćby dla tych względów Estonji, jako młodemu państwu państwowemu, mającemu przed sobą zadanie tworzenia pomyślnych warunków rozwoju, zależy bardzo na utrzymaniu i wzmocnieniu stosunków pokojowych. Odbija się to na jej polityce zagranicznej, która jest nacechowana dążeniem do pokojowej współpracy z sąsiadami i z całym zespołem państw europejskich na terenie Ligi Narodów.

Z Sowietami stosunki Estonji są zupełnie poprawne. Z najbliższym swym sąsiadem Łotwą, Estonja zawarła w dniu 1 listopada 1923 r. umowę sojuszniczą, która przewiduje zaprowadzenie między temi państwami umiarkowanej polityki celnej. Z Polską łączy Estonję zaprzyjaźnione stosunki sąsiedzkie, które, miejmy nadzieję, rozwijać się będą i nadal. Ratyfikowany już w listopadzie roku zeszłego parlament estoński traktat handlowy z Polską daje ku temu widoki i pole.

19-ta Sesja Międzynar. Zrzeszenia Towarzystw komunikacji powietrznej.

Wczoraj w południe, w sali posiedzeń warszawskiej Rady miejskiej, odbyło się uroczyste otwarcie 19-tej sesji Międzynarodowego Zrzeszenia Towarzystw komunikacji powietrznej. Przybyli delegaci Anglii, Austrii, Belgii, Danii, Francji, Holandii, Hiszpanii, Niemiec, Norwegii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Węgier, Włoch i Polski. Ponadto przybył delegat Ligi Narodów, Metternich. Na uroczystym otwarciu konferencji obecny był m. in. p. Minister komunikacji Romocki.

Posiedzenie zajął przewodniczący XIX. sesji Zrzeszenia, prezes Rady nadzorczej Aerolotu dr. Wygard, poczem zabrał głos p. Minister Romocki, który oświadczył m. in.:

W imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt powitać panów serdecznie, czemu rad jestem tembardziej, że poraz pierwszy dopiero zbiera się w stolicy naszej kongres przedstawicieli Towarzystw komunikacji lotniczej całego świata. Uważam za niezbędne podkreślić, że obecny postępowanie dziedzicze żeglugi powietrznej zawdzięczać należy inicjatywie prywatnej, popartej przez rząd. Dzięki tej właśnie inicjatywie, tej duchowej przedsiębiorczości i energii, środki komunikacji zdołały się tak potężnie rozwinąć. Muszę uczynić tu zastrzeżenie i w stosunku do Polski, gdzie Towarzystwa lotnicze, które były czynne latem i zimą, odbyły z regularnością wynoszącą 80% 3.903 lotów na ogólnej przestrzeni 1.195.000 km., przewożąc 7.714 podróży. Dokonano 2.376.340 pasażerokilometrów, przewieziono 240.000 kg. bagażu towarów i przesyłek pocztowych, co stanowi 283.057.000 kilogramokilometrów. Kongres taki, jak obecny, przyczyni się wybitnie do postępu lotnictwa.

Wyrażam panom najszersze życzenia, aby prace kongresu doprowadziły do pomysłnych i owocnych wyników, mogących przyczynić do rozwoju żeglugi powietrznej. Jednocześnie życzę panom miłego spędzenia czasu w Polsce i w tej stolicy, która jest dumna i szczęśliwa, mogąc zaoferować panom gościnności.

Przystąpiono do załatwienia kilku punktów porządku dziennego. Następnie przemawiał p. Heemstedt, generalny dyrektor Zrzeszenia, poczem posiedzenie zamknięto.

O godz. 2 popoł. odbyło się śniadanie, wydane na cześć delegatów przez p. Ministra Romockiego.

Popołudniowe posiedzenie rozpoczęło się o godz. 15 w sali Stow. Techników. Obecnych było 18-tu przedstawicieli towarzystw komunikacji powietrznej z 16-tu państw. Pierwszy punkt obrad dotyczył poczty lotniczej. Po dyskusji zebrani stwierdzili, że sprawa ta nie da się załatwić w ciągu obecnej 2-dniowej sesji, wobec czego wybrano odpowiednią komisję, która ma zreferować sprawę na najbliższym posiedzeniu Związku. Następnie zajmowano się sprawą transportów kombinowanych kolejowo - lotniczych. Referent, dyrektor niemieckiej Hansy lotniczej, Wrensch, motywował konieczność

współpracy lotnictwa z kolejnictwem tak, aby pociągi na przyszłość służyły tylko do ruchu krótkodystansowego a rolę pociągów dalekobieżnych objęłoby lotnictwo.

Następne posiedzenie rozpoczęło się dzisiaj o godz. 10 rano.

Przed rozstrzygającą batalią.

Wczoraj przybyło do Warszawy przeszło 1000 osób z Województw kieleckiego, łódzkiego i warszawskiego, oraz szeregu gmin z różnych stron Państwa celem złożenia hołdu Marsz. Piłsudskiemu i poinformowania się u Niego, na jaką listę mają głosować. O godz. 1-szej delegacje te złożyły wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza, poczem ruszyły w pochodzie do Bielwederu, gdzie zostały przyjęte przez Marsz. Piłsudskiego, który ukazał się na balkonie od strony ogrodu, gdzie zebrali się delegaci. Kilku z nich zwróciło się do Marszałka zapytaniem na jaką listę mają głosować, m. i. przemówił po rusku delegat powiatu łuninieckiego (Polesie). Po zapewnieniu Marsz. Piłsudskiego, że lista Nr. 1 jest listą rządową, zabranij urządził burzliwą manifestację na cześć Marszałka. Nakoniec przemówił do delegatów pułk. Stawek.

W związku z wydanym ostatnio przez ks. Arc. Twardowskiego podległym sobie księżom „zakazem przemawiania na wiecach wyborczych” i w związku z krążącymi pogłoskami o tem jakoby analogiczny zakaz wydany był również przez Arcypasterza innych obrządków, dowiaduje się Agencja Wschodnia z autorytatywnych źródeł, że ani ks. Arc. Teodorowicz ani ks. Metropolita Szeptycki nie wydali podobnych zarządzeń odnośnie do podległego im duchowieństwa. Z kół Kurji Metropol. obrządku ormiańskiego informują, że dotychczas wyszło jedynie zarządzenie zabraniające księżom tego obrządku kandydowania do Sejmu i Senatu. Z tego też powodu stała się nieaktualną wysuwana pierwotnie w jednym z okręgów kandydatura ks. Manugiewiczza.

Ks. Metropolita Szeptycki nie wydał dotąd podwładnym sobie księżom zakazu kandydowania do Izby Ustawodawczej. Z listy UNDA kandydują na terenie Małopolski Wschodniej następujący duchowni obrządku grecko-katolickiego: ks. Kunicki w Tarnopolu, ks. Pelich w Złoczowie, ks. Marynowicz w Przemyślu, ks. Hanuszewski i ks. Huniowski w Stanisławowie.

Ks. Biskup Okoniewski w Toruniu wydał do podległego sobie duchowieństwa List pasterski w sprawie stanowiska kapłanów wobec wyborów. List stwierdza, iż w myśl teorii o pochodzeniu władzy świeckiej i obowiązkach, który wobec niej spełniać należy, Rządowi należy się obowiązek posłuszeństwa. Nawoływanie do spełnienia tego obowiązku w wolnej Ojczyźnie jest obecnie łatwiejsze aniżeli było kiedyś w czasie niewoli. List ks. Biskupa Okoniewskiego odczytany miał być w niedzielę pośną 19 lutego

w wszystkich kościołach diecezji chełmińskiej.

Główny Komisarz wyborczy Komitetu Zachowawczego wydał okólnik do wszystkich komisarzy wyborczych i mężów zaufania stwierdzający, że stronictwa zachowawcze, w myśl swej deklaracji programowej, popierają czynnie akcję wyborczą Bezp. Bloku, albowiem na tej drodze widzą najlepszy sposób realnego zabezpieczenia bytu i rozwoju Kościoła katolickiego. W walce politycznej nie wolno sił, jakimi rozporządza katolicyzm, kierować przeciw interesowi Państwa. Polityka Rządu Marsz. Piłsudskiego w stosunku do Kościoła katolickiego nie uprawnia do tego, aby z czystym sumieniem oświadczył, że zwalcza się Piłsudskiego przy wyborach w imię obrony katolicyzmu. W akcji wyborczej należy niedopuszczać do tworzenia się jakichkolwiek zadrążeń między duchownymi a reprezentantami władz państwowych i działaczami z listy Nr. 1. Akcja wyborcza winna wpływać na zespolenie w kraju czynników idących w kierunku trwałego współdziałania reprezentantów władz państwowych, duchowieństwa i ludności, dworów, wsi, miast i miasteczek. Okólnik podpisał: główny komisarz wyborczy Komit. Zachow. p. Wielowiejski, oraz sekretarz Komitetu p. Piasecki.

W Myślenicach odbył się wiec, w którym wzięło udział z górą 2.000 osób. Na wiecu czcłowy kandydat listy Nr. 1 gen. Gałica wygłosił przemówienie na temat roli Marszałka Piłsudskiego w dziele odbudowy. Przyjęta została rezolucja poparcia listy Nr. 1.

Polityka i film.

Londyn, 22 lutego. (PAT.). Brytyjski Urząd Cenzury Filmowej odmówił wydania pozwolenia na wyświetlenie filmu „The Dawn”.

Decyzją brytyjskiego urzędu cenzury filmowej, odmawiającej wydania pozwolenia na wyświetlenie filmu „The Dawn” (Świt), został zakończony pierwszy w dziejach dyplomacji i kinematografii, polityczny spór o film.

„The Dawn” jest filmem wojennym, opartym na tragicznych losach pielęgniarki angielskiej Miss Edith Cavell. W pierwszych latach wielkiej wojny, Angielka ta zorganizowała w Belgii akcję pomocy dla wziętych do niewoli żołnierzy Aliantów, dopomagając im do ucieczki przez granicę holenderską. Wydana przez szpiega Quena władzom niemieckim, została skazana na rozstrzelanie, a wyrok wykonano o świcie 11 października 1915 r.

Zapowiedź filmu o takiej treści wywołała oczywiście popłoch w niemieckiej ambasadzie w Londynie, popłoch spotęgowany w następstwie jeszcze tem, że fachowi sprawozdawcy i recenzenci wprost entuzjastycznie przyjęli próbnego jego wyświetlenie dla prasy. Nie szczędzili oni słów zachwytu pod adresem Mr. Wilcoxa, reżysera obrazu, pod-

nosząc zwłaszcza mistrzowską kreację Miss Sybill Thorndike, która postać bohaterki przepełniła niewypowiedzianą słodyczą i poświęceniem.

Niemcy są bardzo wrażliwi na filmy z doby wielkiej wojny. Trzy znakomite obrazy amerykańskie na tem tle: „Czterech jeźdźców Apokalipsy”, „Mare nostrum” i „Wielka parada” zostały doszczętnie zniszczone przez wytwórców, którym filmowy przemysł niemiecki zagroził ostrym i trwałym bojkotem.

Warto napomknąć, że jedynym niemiłym momentem dla niemieckiego oka w „Wielkiej paradzie” było poddanie się garstki żołnierzy niemieckich otaczającej ją tyreljerze amerykańskiej. Charakterystycznym jest, że ta „antyniemiecka propaganda” spotkała się z oburzeniem tych właśnie czynników, które stworzyły ostawiony obraz „Das Land unter dem Kreuz”, zawierający tysiące niedorzeczności na temat rzekomego „ucisku polskiego” na G. Śląsku. Niemniej jednak Niemcy dopiełi swego, a obrazy, o których mowa, wycofano raz na zawsze z obiegu.

Wszystko to jednak było niczem, wobec kontrakcji niemieckiej z powodu „Świt”. Tym razem przemówił rząd Rzeszy, który wystosował protest, wskazując w nim na „konieczność unikania wszystkiego, co mogłoby wskrzesić bolesne wspomnienia i rozgorzyczać wzajemne stosunki międzynarodowe”. Downing Street odpowiedziało, że niema w Anglii takiego prawa, któreby pozwalało na ograniczenie cenzuralne filmu, ze względu na jego stronę polityczną. Cenzura dotyczy bowiem wyłącznie strony moralnej filmu i jest zależną, jak i w innych państwach, od ministerstwa spraw wewnętrznych.

Ułynęło kilkanaście dni, w którym to czasie prasa niemiecka kilkakrotnie dała wyraz swemu oburzeniu z racji „Cavell-filmu”, a szereg wybitnych polityków niemieckich i angielskich wypowiedział się w tej sprawie.

Z enuncjacji laburzystów i liberałów wynikało, że film nie utrzyma się w tej walce. Wobec tego, Mr. Wilcox skreślił scenę, w której pluton Niemców rozstrzeliwuje o świcie Miss Cavell. W ten sposób został właściwie zniszczony zarówno główny efekt jak i sam tytuł filmu. Wilcox zaznaczył jednocześnie, że ostatnie słowa bohaterki brzmią: „Umieram bez nienawiści do ludzi i goryczy przeciw komukolwiek” i podniósł, że nie chodziło mu wcale o antyniemiecką propagandę, mimo, iż ściśle trzymał się faktów historycznych, potwierdzonych zeznaniami autorytatywnych świadków, lecz o podkreślenie patriotyzmu i poświęcenia brytyjskiego.

Nic to jednak nie pomogło. Film został zakazany. Jakkolwiek sukces dyplomacji i usilnych zabiegów niem. jest niewątpliwy, to jednak trzeba się z tem liczyć, że „The Dawn” ujrzy wiele tysięcy ekranów. Wprawdzie nie w swojej ojczyźnie, która go skazała na banicję, ale w Ameryce, gdzie spotka się niewątpliwie z pełnym powodzeniem finansowym, dzięki wywołanej przez siebie sensacyjnej wymianie not dyplomatycznych między dwoma mocarstwami.

St. M.

STANISŁAW LEMPICKI.

Z dziejów jednego motywu.

Jack London należy do najpoczytniejszych w Polsce pisarzy obcych. Jego powieści i nowele egzotyczne, działające polną świeżością i mocną, jak haszysz, a sugerujące zarazem żywością opowiadania — doczekały się u nas mnogich przekładów.

Któż nie zna np. jego pięknej „polskiej” noweli p. t. „Shańbione czoło”, pomieszczonej w zbiorze „Bóg ojców jego”. Zbiorek ten pojawił się przed kilku laty w dobrym przekładzie Stanisł. Kuszelewskiej i spotkał się z wielkim zainteresowaniem czytelników.

Przypomnę krótko treść noweli: Bohaterem jej jest Polak, któremu London dał nazwisko „Sabińkow”, nie orientując się należycie w różnicach nazwisk rosyjskich i polskich. Tłumaczka zmieniła „Sabińkow” na „Majewskiego”, gdyż tak zwał się jeden z osobistych przyjaciół Londona, Polak z Krakowa, wychowany w Ameryce, który zapoznał pisarza amerykańskiego z tradycjami polskimi i z typem polskiego charakteru”. Będziemy więc i my nazywać bohatera wspomnianej noweli Majewskim.

Kim jest ów powieściowy Majewski i jakie są jego dzieje w noweli? London kształtuje tę postać z szczególnym umiłowaniem i bardzo delikatną ręką, dając jej rysy pańskie i heroiczne zarazem. Wychowany w wytwornej atmosferze starej kul-

tury, wykształcony w stolicach europejskich, rzucił się niegdyś młodzieńki Majewski na stracenię, bohaterską walkę o wyzwolenie ojczyzny „Śniąc sny potężne o wolnej Polsce i polskim królu na tronie w stołecznej Warszawie”. Było to zapewne w roku 1863. Walka zgasa w potokach krwi. Młody Polak kroczy teraz zwykłym szlakiem polskiego, popowstaniowego męczeństwa: więzienie petersburskie, wędrówka kozackim etapem na Sybir, kopalnie, febra, kłut. Udaje mu się szczęśliwie ucieczka na Kamczatkę; i oto rozpoczyna się straszliwa, długoletnia Odyseja wygnańca, okropna młotem przedzierania się poprzez dzikość, grozę i zbrodnię. Przystaje do rosyjskich korsarzy, rabusiów futer, i po czterech szaleńczych wyprawach przedostaje się nakoniec w nieznanie małowczas kraje, na krańce świata, do Alaski, Kuskowiny, do źródeł Kotzebue-Sund czy Yukonu. Żyje wśród nieustraszonych rozbitników - zdobywców, w ciemnych mrocznych ziemiach, w bezustannych krwawych mocowaniach się z tubylcami, ścigany, gnany, przeklinany wraz z swymi towarzyszymi. Jego korsarstwo jest jednak pozorem tylko, bo wiedzie go przez to północne piekło promienna myśl przedostania się przez Amerykę — do Europy, do Polski. Lecz nie miał nigdy urzęd uprawnionej ojczyzny. Pisane mu było oddać strudzoną głowę pod topór dzikiego człowieka na dalekiej północy.

Poznajemy Majewskiego — w noweli Londona — w chwili, gdy po spaleniu przez krajowców korsarskiego fortu w

Nulato, po wycięciu w pień jego obrońców, dostał się do niewoli Makamuka, wodza tubylczych Indian; skrupułowany leży na ziemi, patrząc na niewypowiedziane katusze jakie Indianie i ich kobiety — wśród dzikich okrzyków radości — zadają jego towarzyszy, kozakowi, Wielkiemu Iwanowi. To samo czeka i Majewskiego. Natoż szedł ku Polsce, przez rozłogi cierpień i zmagań, aby teraz, wśród młudzkiej mąk, dać z siebie widowisko tłumowi tych północy? Nie śmierć go przerażała — wiedział, że się jej za żadną cenę nie wyrwie — ale obrazą był mu ten straszny ból, który ma znieść niewinnie, obrazą „była mu myśl, że straci panowanie nad sobą, poniży się, pozwoli skrwawionemu ciału zaważnąć duszę, będzie krzyczał i skomlał, zaklinał i błagał o litość, będzie tańczył, jak odarta ze skóry małpa przed oczyma gawiedzi”.

„Gdyby to przeiść przez to wszystko chunnie i nieskalanie, z pańskim uśmiechem i gestem — to byłoby jego godne”. On „poeta, artysta - marzyciel o wysubtelnionej duszy i naderczulych nerwach, trwożnie rozdręganym pod delikatną skórą” — nie mógł znieść potwornej myśli o zbliżającym się nieuchronnie upadku ducha i mece ciała.

I oto w tej śmiertelnej trwodze wpada na zbawczy pomysł. Oświadcza wodzowi plemienia, że jeśli daruje mu życie, to nauczy go przyrządzania czarodziejskiego odwaru z ziół, który — wtarty w skórę — czyni ją tak twardą, że nie dotknie jej żaden cios, żaden nóż, ani żelazo. Łakomy dzikus godzi się na tę propozycję. Majewski wie jednak,

że trzeba podejrzliwość Makamuka usunąć doszczętnie, jeśli jego plan ma mieć niewątpliwe powodzenie. Zdobywa się więc na heroiczny spokój ducha, targuje się z dzikim wodzem już nie tylko o życie i wolność, ale żąda nadto odprowadzenia do krańców ziemi, bogatych zapasów i wspaniałych skarbów, wreszcie córki wodza za żonę. Co więcej, jest tak pewny swego wynalazku, że godzi się, aby na nim samym wypróbowano najpierw skuteczności płynu. Kiedy natrze sobie sztyw odwarem i położy głowę na pniu, niechaj wódz plemienia trzykrotnie uderzy w nią siekierą: nic mu się nie stanie! Byle mu tylko potem dotrzymano warunków co do joty, byle dostał to wszystko, czego się domaga.

Makamuk jest olśniony tą pewnością siebie, tą zachłannością i ryzykownością człowieka, stojącego w obliczu śmierci. Przy staje na wszystko. Majewski zostaje zwolniony z więzów i udaje się w otoczeniu dzikich myśliwych do lasu, aby zebrać zioła. Bierze wszystko co wpadło mu pod rękę i wraca niebawem, aby przygotować odwar. Wrzuca zioła do wrzącego kotła, odmawia jakiegoś zaklęcia, — i czarodziejski płyn jest już gotowy. Teraz nadchodzi chwila próby.

Majewski dopytuje się umyślnie jeszcze raz o dane mu przyrzeczenia, sprawdza skrupulatnie, czy wszelkie dary są przygotowane, ponuca Makamuka, jak ma uderzać, aby cios był silny a próba doskonalą; wreszcie „opiera głowę wygodnie na pniu zwalonego drzewa, jak zmęczone dziecko, kiedy układa się do snu”.

Arterje Lwowa.

Każde miasto jest w swoim rodzaju organizmem żywym, jak ciało ludzkie. Ma głowę, serce, płuca, ma nerwy i tętnice. Tętnice czyli arterje, sprężyste, wiecznie pulsujące, prowadzą krew po wszystkich częściach miejskiego konpusu, odżywiają go i pędzą, jak motor, jego życie.

Gdzież znajdują się arterje Lwowa? Na mapie anatomicznej miasta odszukać je nie trudno, a każdy Lwowianin zna je doskonale, trafi do nich, jak chirurg, bo słyszy wiecznie ich bicie, czuje ciepło krążącej niemi krwi.

Mamy więc naprzód arterje „dworcową“, w którą wpływa krew młoda, różnorodna, silną falą we dnie i w nocy, tłoczącą się energicznie ku miastu; arterja ta rozwidła się w dwie duże odnogi: „Gródecką“ i „Leona Sapiehy“, zapewniając organom centralnym zawsze świeży kontyngent odżywczy.

Druga arterja rozłożyła się w punkcie węzłowym. Jej warstwą średnią są Wały Hetmańskie, ognisko ruchu tramwajowego miasta, rezydencja „czarnej giełdy“, świąteczne korso szerokich warstw ludności. Stąd rozchodzą się potężne odgałęzienia w kilku kierunkach: ku Rynkowi, temu sercu Lwowa, ku ulicy Akademickiej, ku dzielnicy Żółkiewskiej i Zamarstynowskiej, i w stronę Nowego Świata. Stąd przedewszystkiem rozlewa się bujna struga krwi po długim trakcie ulicy Legionów, stanowiącym najistotniejszą część składową tej centralnej arterji. Tutaj ogniskuje się ruch i życie miasta w godzinach popołudniowych i wieczornych, tu biją puls handlu, interesów bankowych i przemysłowych, kinoteatrów, teatru, niewyzukanego flirtu i pospolitej włości. Stąd tłoczy się życie miejskie trzema bocznymi gałęziami ku instytucjom finansowym, ku urzędom i kancelariom adwokatów.

Inny zupełnie charakter ma arterja „Akademicka“, pulsująca życiem towarzyskim, umysłowo-literackim, kawiarnianem, dziennikarskim i „drwinastówkownem“, jeszcze inna arterja „Piekarska“, która nie tętni tak żywo, bo płyną nią głównie karawany i nieboszczyki; całkiem odmiennie ukształtowała się gruba i długa arterja „Lyczakowska“, zasilająca wojsko i mieszczanstwo.

Są we Lwowie tętnice, które płyną wyłącznie niemal krew błękitna, inne z krwią wyłącznie niemal aryjską, jeszcze inne z wyłącznie semicką. Są tętnice czy cienkie naczynia włosowate z spokojną krwią emerytów i starych panien, to znowu potężne żyły z gorącą krwią przedmiejskich elementów.

Jest nowa, wiecznie żywa (z wyjątkiem wakacji) arterja „uniwersytecka“ (od ul. Mikołaja przez Lelewela, Friedrichów, Osolińskich ku Uniwersytetowi), są arterje wojskowe, parkowe (od parków i od parków), sportowe i wiele wiele innych.

A ilekroć, Kochany Lwowianinie, wsłuchasz się w szumy krwi tych wszystkich mnogich tętnic, czujesz, jak oddycha, żyje i pracuje, raduje się i smuci twoje stare, kochane miasto.

Jun.

Padła uderzenie. „Jasna stal błysnęła w mroźnym powietrzu, zawisła na mgnienie oka nad głową dzikiego i spadła na nagą szyję Polaka, Gładko poprzez kość i mięśnie przecięła sobie drogę i wryła się głęboko w pień drzewa. Zdumieni dzicy urzuli głowę, odskakująca o jaki jard od bluzgającego krwią tułowia“.

Następuje długa, osłupiała cisza. Dzieci pojeśli, że nie było tutaj żadnych czarów. Polak oszukał chytrego Makamuka, aby uniknąć okropnej tortury, która go czekała. „Oto jest stawka, o którą grał“.

Makamuk przegrał swój honor wodzowski. Odszedł precz zawstydzony. Nie może już być naczelnikiem plemienia, ale będzie nosić do śmierci miasto „Shańbionego Czola“.

Taka jest w noweli Londona historia heroicznego zgonu polskiego powstańca-poety. Przedziwnym wymysłem, przeprowadzonym z całą precyzją, spokojem i przebiegłością, wykupił się od mąk, które były dlań równoznaczne z najwyższym poniżeniem, z zatrutą tego wszystkiego co piękne, dostojne i wieczyste w człowieku. Nie dał podeptać swej dumnej polskości, do ostatniego tchu wytrzymał, jak rycerz bez skazy.

Zapytajmy teraz, skąd zaczerpnął London tworzywa do tej groźnej i pięknej opowieści... Wyidealizował swego zmyślnego Majewskiego, akcentując subtelnie jego pańsko-szlachecką nasowość, czując psychikę artysty, jego białą rycerskość, wstręt przed meką i upadkiem, wysoki honor człowieczeństwa. To wszystko wysłuchał może pi-

KRONIKA.

Lwów, 23 lutego.

Czwartek, 23 lutego. Rz.-kat. Piotra D. i Flor. — Gr.-kat. Charłampja.

TEATR WIELKI.

Czwartek 23 bm. o godz. 4 popoł. „Czupurek“.
Czwartek 23 bm. „Straszny Dwór“.
Piątek 24-go b. m. „Pocłunek Kopciuszka“.
Sobota 25 b. m. o 3.30 pop. „Pocłunek Kopciuszka“ — przedstawienie dla młodz. szk.
Sobota 25 bm. o 7.30 wiecz. „Żydówka“.

TEATR NOWOŚCI.

Czwartek 23 bm. „Dziewczę z puszy“.
Piątek 24-go b. m. „Dziewczę z puszy“.
Sobota 25 bm. o 7.30 wiecz. „Dziewczę z puszy“.

TEATR MAŁY.

Czwartek 23-go godz. 7.30 wiecz. Promiera „Znak na drzewiach“ Gośc. występ Ireny Słiskiej. Ceny zmniejszone. Zniżki ważne.

„Tyko Ty“, najnowsza operetka Waltera Kollo, grana z olbrzymim powodzeniem na wszystkich scenach zagranicznych ukaże się już w przyszłym tygodniu, jako najbliższa premiera Teatru Nowości. Nad inscenizacją tej nowości pracuje Tatrzańsk, stroną muzyczną kieruje kapelmistrz Wojnarowicz.

Lwowski Teatr Miejski na Wołyniu. Zespół dramatyczny lwowskiego Teatru Miejskiego udaje się na szereg gościnnych przedstawień do miast wołyńskich i rozpocznie swoje tournée dwoma przedstawieniami w Krzemieńcu 26 b. m. Następnie zespół lwowski da po dwa przedstawienia: w Dubnie 27 b. m., w Równem 28 b. m., w Łucku 29 b. m. i w Kowlu 1 marca b. r. Na popołudniowe przedstawienia dla młodzieży szkolnej — grana będzie świetna komedia Józefa Korzeniowskiego: „Panna mężatka“, na wieczorne zaś — dla szerokiej publiczności — arcywesoła lekka komedia Bogdana Katerwy: „Urwis“. Reprezentację artystyczną tych sztuk tworzą pp: Kwiatkiewiczowa, Łozińska, Zabczyński, Szyndler, Ratschka i Kalimowski — ze współudziałem i pod reżyserją, gościnnie występującego wybitnego artysty i reżysera sceny krakowskiej, Marjana Jednowskiego.

Biuro Wyborcze Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na miasto Lwów, pl. Kapitulny 1, 3, wzywa wszystkich wyborców nie posiadających dotychczas przenisowej kartki głosowania, oznaczonej cyfrą 1, ażeby we własnym interesie zgłaszali się po odbiór tychże dla siebie, jakoteż swych rodzin i znajomych do Biur dzielnicowych a to: dla dzielnicy I-iej przy ul. Długosza 20, dla dzielnicy II-iej przy ul. Gródeckiej 81, dla dzielnicy III-iej przy ul. Zamarstynowskiej 43, dla dzielnicy V-iej przy ul. Kilińskiego 3, dla dzielnicy VI-iej przy ul. Leona Sapiehy 41. Odbierając kartkę głosowania w jednym z poszczególnych biur będzie miał wyborca tę pewność, że głos jego nie będzie unieważniony, co się łatwo stać może, gdy przyjmie kartkę rozmyślnie nieprawidłowo sporządzoną, którą mu płatni agenci przeciwnika do ręki wtkną.

Polskie Stowarzyszenie Złotego Krzyża za wiadomiam, iż od dnia 1. maja do końca września 1928 będzie otwarty dla członków Stowarzyszenia, potrzebujących leczenia w Krynicy, pensjonat w własnej willi Stowarzyszenia w Krynicy. Zgłoszenia o miejsce w pensjonacie należy nadesłać do Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Złotego Krzyża we Lwowie, Plac św. Ducha 1. I. najpóźniej do 25 marca 1928. Prospekt zawierający bliższe informacje mogą członkowie otrzymać w Zarządzie za dołączeniem ośrankowanej i do siebie zaadresowanej koperty.

Wykład prof. Tadeusza Zielińskiego p. t. „Manja twórcza i antyetyzm (Nietzsche i Dosto-

sarz amerykański w przyjacielskich gawędach z prawdziwym Majewskim, może zapamiętał z jego opowiadań o naszych powstańcach, martyrologii i tułaczce. Bohater Londonowskiej noweli posiada bowiem — mimo całego egzotycznego tła, na które go rzucano, — zasadnicze rysy owego Polakatułacza epoki popowstaniowej, którego nieraz przedstawiano w naszej czy obcej literaturze. Można by mu wyszukać nawet pewne pokrewieństwo z Sienkiewiczowskim „Latarnikiem“.

Ale skąd się wziął u amerykańskiego twórcy pomysł złączenia z losami tego Polaka motywy „ocalenia się od hańby przez śmierć, którą powoduje mistyfikacja z cudownym środkiem, chroniącym od ciosów żelaza“?

Sam motyw środka cudownego nie jest obcy literaturze różnych narodów. Odnaleźć go można — o ile pomnę — w starych sagach germańskich, w podaniach romańskich i w literaturze ludowej.

Co jednak ciekawsze, to fakt, że związanie tego motywu z motywem mistyfikacji wroga i śmierci wyzwalającej występuje w podaniach historycznych polskich i w samym piśmiennictwie polskiem, i to w formie uderzająco podobnej do opracowania Londona.

Przywiedzmy tedy po przez wieki od daleka te analogie ku czasom dzisiejszym, przenosząc się na chwilę z ponurych obszarów Ameryki północnej na rozległe, tętniące od szczeru oręża, pola średniowiecznej Polski.

(Dok. nast.)

jęwski“ odbędzie się dziś o godz. 7.30 w Muzeum Przemysłowemu.

P. Wicepremier Bartel wyjeżdża do Wilna. Dn. 26 bm. przybywa do Wilna Wicepremier Bartel, który spędzić ma w Wilnie dwa dni, przyczem wygłosi kilka odczytów. Dnia 22 b. m. przybyć ma do Wilna dyrektor dep. polit. M. S. Wewn. Świtalski.

Gmachy Szkół handlowych we Lwowie. Dzięki poparciu Ministerstwa Oświaty niasto Lwów jeszcze w roku bieżącym przystąpi do rozbudowy gmachu Szkoły ekonomiczno-handlowej, mieszczącej się przy ul. Skarbowskiej. Przez wybudowanie nowego skrzydła, gmach o tyle się rozszerzy, że będzie mógł pomieścić cały kompleks szkół handlowych, jako to: 1) liceum z kursem 2-letnim; 2) szkołę ekonomiczno-handlową z kursem 4-letnim; 3) trzyletnią szkołę handlową doksztalcającą; 4) jednoroczną — przysposobienia kupieckiego i 5) jednoroczną kurs handlowy dla abiturjentów. Ogółem we wszystkich tych szkołach znajdzie naukę do 1.000 uczniów.

Zima w Zakopanem. Tak olbrzymich opadów śnieżnych, jakie w dniach ostatnich nawiedziły Zakopane i okolice, tamtejsi mieszkający nie pamiętają od kilkunastu lat. Opady te w dużej mierze utrudniają komunikację; pociągi w dniach ostatnich przybawają ze znacznym opóźnieniem, ludność zaś zamieszkująca okolice Zakopanego, z trudnością przedostaje się do uzdrowiska. Warstwa śniegu przy Morskiem Oku dochodzi już prawie 2 metr., na Hali Gąsienicowej przeszło metr, zaś w Zakopanem dochodzi do około 70 cm.

Aresztowano wczoraj 20-letniego czeladnika ślusarskiego Michała Walkowa (Zborowska 7) za ciężkie pobicie młotkiem po głowie Dawida Stefana (Marcina 24).

Perustracje spelunek i hoteli dokonał wczoraj Komisariat I-szy P. P., przyczem przytrzymał trzynaście osób bez stałego zajęcia i zamieszkania, notowanych policyjnie wzgl. już karanych.

Napadu rabunkowego na inkasenta M. K. E. Piotra Budzińskiego dokonali niewyśledzeni sprawcy koło Persenkówki. Napadniętego porańcono zabierając mu 215 zł.

Kradzieże. Z mieszkania Fr. Baczny (Stożeczna 29) skradziono 2 pierścienki, 55 dol. i 200 zł.; z przedpokojem mieszkania Zofii Tumen (Smocza 7) skradziono płaszcz wartości 450 zł.; z mieszkania Zofii Gromadzińskiej (sw. Kingi 6) skradziono garderobę i 500 zł. w gotówce; z biura „Dniester“ (Ruska 20) skradziono palto zimowe wart. 300 zł.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Depesze z nocy.

KU CZCI POLEGŁYCH LOTNIKÓW.

Warszawa, 22 lutego. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął 20 b. m. na audjencji komitet wykonawczy budowy pomnika ku czci poległych lotników, w osobach powsta Dąbskiego, przewodniczącego komitetu wykonawczego, prezesa Dębickiego, przewodniczącego komisji propagandowej inż. Eberhardta, przewodn. sekcji prezesa Lednickiego, prezesa sekcji finans. Delegacja przedstawiła Panu Prezydentowi, jako protektorowi honorowemu komitetu głównego, sprawozdanie z dotychczasowych prac komitetu, oraz prosiła Pana Prezydenta o poparcie w dalszych zamierzeniach i pracach komitetu. Pan Prezydent odniósł się życzliwie do próśb delegacji i obiecał jej swoje poparcie.

ROZJEMSTWO I BEZPIECZEŃSTWO.

Genewa, 22 lutego. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Komitetu rozjemstwa i bezpieczeństwa delegat belgijski zaproponował przyjęcie szwedzkiego projektu traktatu rozjemczego na podstawie dyskusji. Przedstawiciel Jugostawji oświadczył, że zagadnienie bezpieczeństwa jest nieodłącznie związane z kwestją rozbrojenia. Mówca sądzi, że bezpieczeństwo tak, jak je przewiduje pakt Ligi Narodów, posiada w chwili obecnej zupełnie niewystarczające gwarancje, aby mogło służyć za podstawę do praktycznej orientacji polityki zagranicznej poszczególnych państw. Należy więc szukać środków praktycznych, aby skutecznie zwiększyć bezpieczeństwo, a zatem potrzeba, aby wszystkie państwa zagwarantowały wykonanie swych zobowiązań. Przedstawiciele państw Małej Ententy — mówił dalej delegat Jugostawji — jednoznacznie uważają, że zniszczenie zatrzymanego w St. Gothard materiału wojennego w momencie, w którym Rada Ligi miała się zajmować tą sprawą, godzi poważnie w autorytet Ligi.

EPILOG INCYDENTU W ST. GOTHARD.

Budapeszt, 22 lutego. (PAT). „Pesti Naplo“ donosi z Szombathely, że materiał

wojenny zasekwestrowany w St. Gothard został zniszczony w poniedziałek 20 b. m. w obecności rzeczoznawców, pod kontrolą sędziego rezydującego w St. Gothard. We wtorek 21 rano sporządzono protokół o wynikach dokonanej zniszczenia. Sprzedaż licytacyjna materiałów o charakterze prywatnym jak również wojskowym będzie się mogła odbyć już w piątek. Sędzia w St. Gothard mianował kuratora, który ma czuwać nad interesami firmy z Werony, figurującej jako firma nadawcza.

Wiedeń, 22 lutego. (PAT). Dzienniki donoszą z Genewy, że zniszczenie materiału wojennego zatrzymanego w St. Gothard, które zarządzone zostało przez władze węgierskie, wywołało w kołach Ligi Narodów nieміłe wrażenie. O zamiarze zniszczenia tego materiału Liga Narodów nie była wcale powiadomiona. Widocznie chciało postawić ją przed faktem dokonanym. Bawiący w Genewie z okazji sesji Komitetu bezpieczeństwa przedstawiciele państw Małej Ententy zwrócili się do Ligi Narodów z prośbą, aby zgłoszony już wniosek o inwestycji rozszerzony został i na dalsze wypadki przemycania broni przez Węgry.

PRZEWLEKŁE PRZESILENIE RZĄDOWE.

Białogród, 22 lutego. (PAT). Wobec warunków postawionych przez chłopsko-demokratyczny Blok Radicza i Tribicewicza, b. minister spraw zagranicznych Marinkowicz złożył misję utworzenia gabinetu. Na razie król nie powierzył tej misji komu innemu.

DZIESIĘCIOLECIE NIEPODLEGŁOŚCI ESTONJI.

Ryga, 22 lutego. (PAT). Rada ministrów zatwierdziła ostatecznie skład nadzwyczajnej delegacji, która reprezentować będzie Łotwę na uroczystościach 10-lecia Estonji. Delegacja wyjeżdża do Tallina dziś wieczorem. Członkami delegacji są minister spraw zagranicznych Balodis, szef sekcji bałtyckiej ministerstwa spraw zagranicznych Munters i dowódca dywizji letgalskiej generał Berkich.

Warszawa, 22 lutego. (PAT). Wiceminister przemysłu i handlu dr. Franciszek Doleżał po 2-tygodniowej nieobecności z powodu choroby powrócił do zdrowia i objął urządowanie.

Warszawa, 22 lutego. Radca legacji polskiej poselstwa sowieckiego w Warszawie Uljanow został przez Narkomindiel odwołany z Warszawy wkrótce odjedzie do Moskwy.

Nicea, 22 lutego. (PAT). Ministrowie Stresemann i Titulescu spożyli wspólne śniadanie w hotelu St. Martin, gdzie Stresemann się zatrzymał. W śniadaniu wzięli również udział lord d'Abernon oraz małżonki obu ministrów.

Berlin, 22 lutego. (PAT) Przybył tu dzisiaj rano król afganistański wraz z małżonką.

Tokio, 22 lutego. (PAT) Dotychczasowe rezultaty wyborów są następujące: Liberalowie uzyskali 65 mandatów, konserwatyści 53, niezależni 3, socjalni demokraci 3, stronnictwo dzierżawców 2, stronnictwo farmerów 1.

N. Jork, 22 lutego. (PAT). Przybył tu pierwszy ładunek złota sowieckiego wartości 5 milionów dolarów, przeznaczony dla ułatwienia handlu rosyjsko-amerykańskiego.

Depesze przedpołudniowe.

DEPESZE GRATULACYJNE.

Warszawa, 23 lutego. (AW). Z okazji 10-lecia niepodległości Estonji depesze gratulacyjne do Tallina wysłał P. Prezydent Rzpltej i Min. Zaleski.

P. KWAPISZEWSKI W BELGRADZIE.

Warszawa, 23 lutego. (AW). Kierownictwo poselstwa polskiego w Belgradzie w charakterze chargé d'affaires obejmuje P. Kwapiszewski.

INSPEKCJA POLSKIEJ FLOTY WOJENNEJ.

Warszawa, 23 lutego. (AW). Wczoraj szef kierownictwa marynarki wojennej komandor Swirski wyjechał do Gdyni i Pucka dla przeprowadzenia inspekcji okrętów polskiej floty wojennej. Komandor Swirski powraca do Warszawy w niedzielę wieczorem.

Z KOMISJI KODYFIKACYJNEJ.

Warszawa, 23 lutego. (AW). Prace Komisji Kodyfikacyjnej w zakresie ustawodawstwa małżeńskiego w Polsce zostały już dokonane. Nowy projekt przewiduje udzielenie rozwodów w wypadkach społecznie koniecznych. Projekt ten ma być niebawem złożony w Min. Sprawiedliwości i wjeżdżać ewentualnie pod obrady Sejmu jeszcze w bież.

Z ostatniej chwili.

OPOZYCJA PRZECIW PAŃSTWU.

Warszawa, 23 lutego (tel. wł.). Na posiedzeniu parlamentarnej Komisji długów państwowych w dniu 21 bm. wieczorem, Ministerstwo Skarbu przedstawiło wnioski o emisji obligacji wewnętrznej pożyczki premiowej w sumie 50 milionów złotych, przeznaczonych na akcję budowlaną. Wniosek ten był wykonaniem dekretu P. Prezydenta Rzeczypospolitej. Jak wiadomo, dwaj członkowie Komisji długów państwowych obowiązani są położyć swe podpisy na obligacjach. Na posiedzeniu zdarzył się niebywały incydent, rzucający jasne światło na stosunek pewnych działaczy partyjnych do potrzeb Państwa. Byli Marszałek Senatu p. Trampczyński, który jak wiadomo kandyduje na pierwszym miejscu listy państwowej Z. L. N., i były Wicemarszałek Sejmu, Piastowiec, p. Osiecki, odmówili podpisania obligacji pożyczkowych, utrudniając w ten sposób Rządowi wykonanie formalności, związanych z emisją pożyczki. Naturalnie wyjątkowo z tej sytuacji się znajduje, ponieważ pożyczka budowlana, ze względu na interesy Państwa musi być emitowana. Oprócz pp. Trampczyńskiego i Osieckiego są na szczególnej Komisji długów państwowych inni członkowie, którzy nie odmówia swych podpisy dla wykonania tej konieczności państwowej.

REMONT BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ.

Warszawa, 23 lutego. (Tel. wł.) Wobec poruszenia przez prasę sprawy remontu gmachu Biblioteki Jagiellońskiej, informując nas z wiarygodnego źródła, że od r. 1922 Ministerstwo asygnuje fundusze na częściowy remont gmachu. Całokształt robót konserwatorskich wymagałby asygnowania siedmiu i pół miliona złotych dla chwilowego przeniesienia Biblioteki do nowego gmachu. Źródła miarodajne wskazują, że na taki wydatek Skarb polski jeszcze sobie pozwolić nie może.

PRASA WARSZAWSKA O NOWYCH KOZIOLKACH P. WALDEMARASA.

Warszawa, 23 lutego (tel. wł.). Prasa warszawska omawia dziś wystąpienie p. Waldemara, będące zapowiedzią nowej noty. „Kurier Poranny” stwierdza, że zachowanie się p. Waldemara uniemożliwia bezpośrednie rozmowy polsko-litewskie i zmusza do przemieszczenia całej sprawy ponownie do Genewy.

KUPIECTWO NA ŚLASKU NIEMIECKIM ZA TRAKTATEM HANDLOWYM Z POLSKĄ.

Warszawa, 23 lutego. (Tel. wł.) W tych dniach w Bytomiu na Śl. opolskim odbyło się wielkie zebranie kupiectwa niemieckiego zorganizowanego w towarzystwie „Kaufmännischer Verein”. Całe zebranie odbyło się pod hasłem konieczności zawarcia traktatu handlowego z Polską. Prezes tej organizacji, p. Steinitz, oświadczył, że związek kupców niemieckich na Śląsku uważa za swoje naczelné zadanie popieranie szybkiego zawarcia traktatu handlowego z Polską. Naczelny mówca, Dr. Bloch, podkreślił, że ciężar wojny gospodarczej z Polską spoczywa na barkach kupiectwa niemieckiego. Tylko ścisła współpraca z polskimi przemysłowcami i rolnikami przyczyni się do przetrwania niemieckiego przemysłu.

Table with columns: KATEGORJE, Wart. nom., Ostatnia dywidenda, Płać, Żądają, Transakcje. Includes sub-sections: I. Papiery państwowe, II. Listy zastawne, III. Oblig., IV. Akcje, b) Handlowe, c) Przemysłowe.

GIEŁDA PIENIĘŻNA z 23 lutego 1928.

Kursa walut jakoteż kursa papierów dywidendowych utrzymują się na jednakowym poziomie przy nielicznych obrotach. Popyt za dolarówką i pożyczką konwersyjną. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

GIEŁDA ZBOŻOWA z 23 lutego 1928.

Żyto i kukurudza rumuńska zwykłe w cenie. Owies poszukiwany przy niedostatecznej podaży. Obroty pszenicą, otrębami i jęczmieniem. Tendencja na ogół zwykła. Usposobienie ożywione.

Lwów, dnia 23 lutego 1928.

Na Giełdzie transakcje w pszenicy i życie po cenach dotychczasowych. Sytuacja na ogół bez zmiany. Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Pszenica kraj. dworska ex 1927 750-760 gr. 49.75-49.75. Pszenica kraj. zbiorowa ex 1927 730-740 gr. 47.00-48.00. Żyto małopolskie ex 1927 690 gr. 37.50-38.50. Jęczmień małopolski browarniany 670 gr. 39.00-40.00. Jęczmień małop. przemysłowy 640 gr. 34.50-35.50. Jęczmień małop. pastewny 600-610 gr. 31.00-32.00. Owies małopolski ex 1927 450 gr. 32.00-33.00. Kukurudza rumuńska 35.00-35.50. Ziemiaki przemysłowe 5.50-6.00. Fasola biała 45.00-55.00. Fasola kolorowa 40.00-45.00. Fasola krasa 50.00-55.00. Groch 1/2 Victoria 55.00-60.00. Groch polny 40.00-50.00. Bobik 33.00 34.00. Mieszanka pastewna w ziarnie Wyka 30.00-31.00. Siano strodkie krajowe prasowane 7.50-8.50. Siano prasowane 4.25-4.75. Hreczka 41.00-42.00. Len 68.00-71.00. Łubin niebieski 21.75-22.75. Rze, ak zimy ex 1927 68.00-70.00. Mąka pszenna 40% 81.50-82.50. Mąka pszenna 50% 74.00-74.50. Mąka żytnia 65% 58.50-59.50 Gryk kukurudziany 49.00-50.00. Mąka kukurudziana 34.00-35.00. Otręby żytnie netto bez worka 24.75-25.25. Otręby pszenne netto bez worka 25.75-26.5. Kasza hreczana 50% 60.00-61.00. Kasza jęczmień 72.00-74.00. Kasza jaglana 71.25-75.25. Kasza jęczmień na 56.50-57.50. Pęczak 54.00-55.00. Pr. so krajowe 42.00-44.00. Makuchy iniane 46.00-47.00. Konieczyna czerwona krajowa naturalna 220.00-250.00. Mak niebieski 90.00-110.00. Mak siewy 75.00-90.00. Worki jutowe wyr. Stradom. Waga 1.70-1.80. Część schowaniak 75 kg. za sztukę 1.65-1.70. Worki używane dobre, za sztukę 1.50-1.60.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22 lutego 1928. Dolar St. Zjednoczon. 8.88 1/2 8.90 1/2 8.86 1/2. Oslo 238.85 239.45 238.25. Kopenhaga 238.85 239.45 238.25. Sztokholm 238.85 239.45 238.25.

Table with columns: Belgia, Holandia, Londyn, Nowy Jork, Paryż, Praga, Szwajcaria, Włochy. Includes exchange rates for various currencies.

5% pożyczka konwersyjna 67.00. pożyczka kolejowa konwersyjna 61.00. pożyczka kolejowa 102.25. dolarówka 1.50 74.00. 8% listy zastawne Banku Gospod. Kraj. 94.00. 8% listy zastawne Banku Rolnego 94.00. 8% oblig. komun. Banku Gosp. Krajow. 94.00.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 22 lutego 1928. Bank Handl. 123.00 Lilpop Rau 43. Bank Pol. 151.50-151 Modrzejów 47 1/2-47.00. Bank Zw. Sp. Zar. 90 Ostrowiec 85.00. Grodzisk 30.00 Pocisk 12.50. Siła światła 115-118 Rudzki 52.50. Warsz. cuk. 81 Strachowice 64.25-64.00. Węgiel 100 1/2-99 1/2 Zawiercie 33.00. Nobel 39.50-40.00 Borkowice 19.50. Cegielski 46.50 Spirytus 39.50.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Krakow, dnia 22 lutego 1928. Tohan 13.75 Siersza gór. 13.50-14. Zieloniewski 163.20 Krakus 0.25. Górka 94.00-96.00.

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, dnia 22 lutego 1928. Amsterdam 285.12 Bankverein 30.05. Belg ad 12.45 1/2 Bodenkr dit 126.20. Berlin 169.17 Kreditanstalt 64.00. Bruksela 98.65 Anglobank 29.50. Budapeszt 123.87 Hipoteczny 72.50. Buka eszt 4.33 1/2 Kompas 1.0. Kopenhaga 189.85 Landebank 25.30. Londyn 34.57 1/2 Merkury 27.25. Medj lan 120.45 Unionbank 27.25. N. Jork 37.55 Obrotowy 27.25. Paryż 708.65 Kolej północna 1085.00. Pr ga 27.87 1/2 Zivnostenska 27.50. Sofia 20.99 1/2 Czerniowce 27.50. Sztokholm 5.10 1/2 Austr. kol. p. 12.90. Warszawa 79.44-79.72 Kolej p. łudn. 12.90. Zurych 136.37 Gieszów 12.90. Amerykańskie 705.60 Browary 40.30. Bułgarskie 168.95 Berg u. Hütten 11.05. Francuskie 27.97 Kruup 11.05. Włoskie 37.52 Poldi Hütte 152.00. Jugosłowiańskie 12.35 Prager Eisen 152.00.

Table with columns: Polskie, Czeskie, Węgierskie, Szwajcarskie, Angielskie, Holenderskie, Rumunskie, Belgijskie, Renta majowa, Renta lutowa, Renta koronowa, Dunaj S. Adria, Turckie, Bank Małop. Includes exchange rates for various currencies.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 23 lutego 1928. Otwarcie Zamknięcia. Paryż 20.43 1/2 20.43 1/2. Londyn 25.34 1/2 25.34 1/2. Nowy Jork 5.19.60 5.19.45. Belgja 72.25 72.52. Włochy 27.52 27.52. Hiszpanja 88.10 88.07 1/2. Holandia 209.10 209.10. Berlin 124.10 124.00. Wiedeń 73.20 73.17 1/2. Sztokholm 139.50 139.55. Oslo 138.40 138.35. Kopenhaga 139.25 139.20. Sofja 3.75 1/2 3.75 1/2. Praga 15.40 15.40. Warszawa 58.30 58.36. Budapeszt 90.80 90.80. Białogród 9.13 9.13. Ateny 6.90 6.88. Konstantynopol 2.63 2.63. Bukareszt 3.18 1/2 3.19. Helsingfors 13.10 13.10. Buenos Aires 2.22 1/2 2.22.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, dnia 23 lutego 1928. Londyn 124.02 Holandia 1023.00. N. Jork 25.42 Praga 75.50. Belgja 354.00 Rumunja 15.60. Włochy 134.80 Niemcy 607.00. Szwajcaria 489.25 Wiedeń 358.00.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, dnia 23 lutego 1928. N. Jork 487.00 20.43 1/2. Holandia 12.12 1/2 25.34 1/2. Francja 12.4.02 Praga 164.62. Belgja 35.02 1/2 Wiedeń 34.63. Włochy 92.07 Warszawa 43.45.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Dr. MARCELI SZAROTA.

Ogłoszenia urzędowe.

AMORTYZACJE. Nc. IV. 956/27/1. Umorzenie. Na wniosek... FIRM Y. Firm. 388/27. Stow. I. 79. Likwidacja spółki...

(Spar und Vorschluss verein, regist. Gen. in b. H. in Gwoździec). Tus uchwała z dnia 29 października 1927 Firm. 252 344/27. Stow. I. 79 spółdzielnia została rozwiązana i wstąpiła w stan likwidacji...

ne towarzystwo z ograniczoną poręką w likwidacji. Podpis firmy: Likwidatorowie Jolaczają swoje podpisy do firmy likwidacyjnej. Data wpisu 17 grudnia 1927.

(Stow. III. 116); 9) Spółkę oszczędności i pożyczek stowarz. zarej. z nieogran. odpow. w Nowosielicy (Stow. III. 154); 10) Kasę rękodzielniczą, stow. zarej. z ograni. poręką w Kołomyjach (Stow. III. 158), dla braku majątku nie wdrażano postępowania likwidacyjnego. 1700-2

